

SANGER OG GUITARIST SALMAN AHMED UDFORDRER DE PAKISTANSKE MULLAHERS MUSIKFORBUD

AF JAI FERRER

MUSIK ER INGEN FORBANDELSE

“**Vis** mig bare ét sted i Koranen, som forbyder musik”, siger den pakistanske rockstjerne Salman Ahmad udfordrende til den berygtede “Elektriske Mullah”, der mener, at musik er “fandens værk”. Kameraet snurrer. Tv-holdet er fulgt med rockstjernen, som udfordrer mullaherne på deres egen hjemmebane.

Vi er i Peshawar, i Pakistans nordvestlige grænseprovinc, hvor den pakistanske regering har mindre at sige, end den selv kunne ønske. Det er her nogle få kilometer fra grænsen til Afghanistan, at Taliban-soldater går frit omkring og lokalregeringen har tætte forbindelser til nogle af den muslimske verdens mest “hard core” fundamentalister.

Da lokalregeringen for et par år siden indførte forbud mod musikbutikker, bryllupsmusik og musik i skoler, var den “Den Elektriske Mullah” en af fortalerne. Han har fået sit øgenavn på grund af sin karismatiske fremtoning. Men i Salman Ahmad møder han en værdig modstander i kampen om “sjælene”.

Salman Ahmed er Pakistans svar på Bono. Hans band Junoon er kendt i hele Sydøstasien, og hans møde med “mullahen” afslører på mange måder den dobbeltmoral, som musikkens “bøddler” ofte har. Efter en lang diskussion, hvor mullahen fortæller om musikkens forbandelser, slukkes kameraet, og mullahen synger en sang for Salman. Stemmen er klar og poetisk, og Salman siger: “Det ene øjeblik forbyder du musik og i næste øjeblik synger du smukt for mig. Hvorfor?”

Mullahen svarer: “Jamen, det var jo privat.”

Sammenstød

Den internationale organisation for musikeres ytringsfrihed Freemuse har inviteret Salman Ahmad til København. Her viser han filmen ved et særarrangement i Grand lørtdag den 10. februar — som en forsmag på filmfestivalen Salaam.dk, hvor filmen også vises torsdag den 1. marts med en efterfølgende debat. Ole Reitov fra Freemuse er ordstyrer i en diskussion med blandt andre rapperen Zaki om musik og islam.

“Der tales jo meget om ‘civilisationernes sammenstød’ for tiden,” siger Ole Reitov. “Men filmen viser jo ganske tydeligt, at de store sammenstød i dag foregår inden for de enkelte samfund — mellem traditionalister og modernister. Dét sammenstød foregår i Danmark såvel som i Pakistan.”

Og der spiller musikken en vigtig rolle, mener Salman Ahmad:

“Magthaverne er bange for at miste den sociale kontrol over folk. Tidligere så de på popkultur som noget uanseligt, men da min gruppe Junoon i slutningen af 1990'erne turnerede i Indien og talte om fred, skabte det stor debat blandt unge i såvel Indien som Pakistan. Popkultur har stor politisk kraft,” mener Salman.

“Popkulturen har kraften til at ændre folks opfattelse. Når jeg ser indisk film, så kan jeg ikke længere se på indere som mine fjender, og på samme måde når unge i Indien hører vores musik: Så ændres deres eventuelle stereotype

billede af Pakistan. Det er det første skridt mod fred.”

Fra stetoskop til guitar

Karrieren som rockstjerne lå egentlig ikke lige for fødderne af Salman Ahmad. Som mange andre i Pakistan er han født i en familie, der i forbindelse med delingen af Indien i slutningen af 1940'erne måtte efterlade alle deres ejendele i Indien. Millioner af muslimer flyttede til det, der blev den nye stat: Pakistan.

Salman blev født i Lahore, men hans forældre kom hurtigt til USA, hvor han gik i skole, indtil han som student vendte tilbage til Pakistan for at studere medicin i starten af 1990'erne.

“Som uddannet pakistaner har du to forventninger på dig,” forklarer Salman: “Du skal enten være læge eller ingeniør. Men jeg ville være rockstjerne, og lige så snart jeg havde taget min uddannelse, lagde jeg stetoskopet på hylden og plukkede guitareren op.”

Med gruppen Junoon plantede Salman Ahmad for alvor rockmusikken i Sydøstasiens i forvejen mangfoldige musiklandskab. Gruppen sprængte alle rammer for popkultur i Pakistan og placerede sig hurtigt også i den politiske debats centrum. Sangen ‘Accountability’ satte den omfattende politiske og økonomiske korrupsion på den offentlige dagsorden. Det førte til gruppens første oplevelse af censur i de pakistanske medier.

Endnu værre blev det, da gruppen under en turné i Indien kritiserede såvel Indien som hjemlandets kernevåbensprængninger. Den

Særarrangement i Grand Teatret i København lørdag den 10. februar kl 22:30: 'Rock star and the Mullahs' med introduktion af Salman Ahmad.

Filmen vises også torsdag den 1. marts kl 21:30 i Gloria med en efterfølgende debat, hvor blandt andre den dansk-egyptiske rapper Zaki medvirker. Her diskuteres om musik er 'Halal' eller 'Haram' — altså tilladt eller forbudt — ifølge islam, og hvorledes den debat påvirker yngre danske musikere.

Se mere på filmfestivalen Salaam.dk's website: www.salaam.dk

Inden da vises filmen – samt to andre film om musik og islam – ved musikdokumentarfilmfestivalen 'Music Doc' i Malmö den 9. og 10. februar. Se mere på www.musicdoc.se

Et video-interview med Salman Ahmad kan ses på www.freemuse.org/sw11317.asp

daværende Pakistanske kulturminister kaldte Junoon for "landsforrædere" — en alvorlig anklage i et land, som i princippet aldrig har afsluttet grænsestridighederne med Indien i Kashmir-provinsen.

Anklagen blev fulgt op af en hetzkampagne i mange af de konservative, religiøst dominerede medier, og Junoon blev udsat for en årelang censur, hvor de dels blev forhindret i at optræde, dels ikke blev spillet i radio og tv.

En efterspurgt taler

Men publikum holdt fast og tog "budskabet" til sig. Flere iagttagere mener, at Junoons kritik af de voldsomme våbenbudgetter og den manglende fokusering på at udvikle landet for Pakistans millioner fattige rent faktisk satte en politisk

proces i gang. Ironisk nok blev forbudet mod deres musik ophævet, da den nuværende præsident Musharraf overtog magten ved et militærkup.

De seneste år har efterspørgslen efter den karismatiske guitarist været stor. I disse måneder forelæser han på en række amerikanske universiteter om asiatisk musik og kultur. I januar indspillede han et "unplugged" program for MTV. Sidste efterår blev han inviteret af tidligere præsident Clinton til at tale ved Clintons 'Global Initiative', og efter Københavns-besøget i februar deltager han i en islamisk konference i Doha. Men så står den på musik igen — i Indien. Junoon gendannes for at spille på New Delhis Gamle Fort. Dialogen med nabolandet fortsætter. ■